

TTIP, wat is dat nou weer?

TTIP = Trans-atlantic Trade and Investment Partnership

Vrijhandelsverdrag tussen de EU en de VS

Ook wel **TAFTA** genoemd, maar dat klinkt in de VS niet zo goed. En wie is er nu tegen een partnership?

Officieel doel: meer handel, efficiëntere productie, meer groei, allemaal blij :)

Historie en achtergrond

MAI (gestopt), **WTO** (deels vastgelopen)

Bilaterale vrijhandelsverdragen met zo'n 160 landen.

Verschuivende macht: van EU en VS naar Azië en andere opkomende economieën. Om toch leidend te blijven, willen de EU en de VS de krachten bundelen.

Op dit moment vertegenwoordigen de EU en de VS nog steeds ongeveer 50% van

- het wereldwijde BNP
- de internationale handel
- en de buitenlandse investeringen.

TTIP is bilateraal tussen EU en VS, maar het zal ook **effect hebben op de rest van de wereld.**

Tijdspad

Start: juli 2013.

Zou eind 2014 of begin 2015 afgerond moeten zijn.

Maar dat gaan ze niet halen. Zeker niet als er veel weerstand is vanuit de maatschappij.

Wat staat op de agenda?

Veel!

- handel
- investeringen
- openbare aanbesteding
- intellectueel eigendom (IPR)
- competitie (staatsbedrijven en exclusieve rechten voor bedrijven)
- energie en grondstoffen (ongelimiteerde toegang tot)
- kapitaalverkeer

Afbreken regelgeving

Importheffingen zijn al laag. Het gaat dus om het terugdringen van 'belemmerende' regelgeving, de zogenaamde *non-tariff trade barriers*.

Dit is regelgeving voor veiligheid, milieu, gezondheid, arbeidsomstandigheden, verbod op gentech, bescherming van (persoons-)gegevens.

Voor consumenten:
vergroting van het welzijn
uitingen van cultuur.

Voor TTIP:
"trade irritant"

Er is veel weerstand tegen het afbreken van deze regelgeving. Dat zal niet zomaar gaan lukken.

Erkennen van elkaars regelgeving

Een mogelijkheid om bestaande regelgeving te omzeilen is *mutual recognition* van regelgeving.

Als iets in de VS is goedgekeurd, mag het ook in de EU worden verkocht. En omgekeerd.

Maar deze truc is waarschijnlijk net iets te doorzichtig en zal er ook niet voor alles doorkomen.

Toewerken naar gelijke regelgeving

Future convergence. Zo wordt het een permanent proces oftewel een "living agreement" (De Gucht)

Alle toekomstige regelgeving wordt eenrichtingsverkeer: het mag alleen als het voor meer vrijhandel zorgt dan de oude situatie.

Plan voor een '*regulatory council*' die toekomstige regelgeving gaat toetsen.

Het tegengaan van handelsbelemmeringen krijgt zo dus altijd meer prioriteit dan al het andere (milieu, veiligheid, sociale rechten).

ISDS (1)

Investor-State Dispute Settlement: arbitrage bij een conflict tussen een investeerder (lees: bedrijf) en een overheid.

Problematisch vanwege:

- ruime definitie van investering (elke bezit),
- doorgeslagen schadeloosstelling: bijv. ook in de toekomst verwachte winst,
- totaal intransparant en ongecontroleerd,
- *survival clause / zombie clause*,
- heeft afschrikkend effect op toekomstige regelgeving.

Regels die onderuitgehaald kunnen worden door ISDS claim:

- verboden op bepaalde pesticiden,
- verbod op gentech,
- arbeidswetgeving,
- (niet toekennen van) patenten op software en gewassen.

ISDS (2)

Regels die onderuitgehaald kunnen worden door een ISDS claim:

- verboden op bepaalde pesticiden,
- verbod op gentech,
- arbeidswetgeving,
- (niet toekennen van) patenten op software en gewassen.

Vroeger alleen gebruikt tegen 'onbetrouwbare' landen in het Zuiden. Nu ook tegen Westerse landen.

ISDS voorbeelden

Chevron - Ecuador: omdat Ecuador het regelwoud wilde beschermen tegen Chevrons vervuiling moet dat land na een geheime arbitrage door drie mannen 1,77 miljard dollar betalen.

Vattenvall - Duitsland. Duitsland koos er voor om te stoppen met kernenergie. Vattenvall kreeg 3,7 miljard compensatie vanwege misgelopen winsten.

Lone Pine Resources – Canada. 250 miljoen dollar vanwege het verbieden van fracking voor schaliegas.

Eli Lilly – Canada. Agrobedrijf wil een patent, maar dat wordt twee keer afgewezen. Eis: ruim 500 miljoen dollar wegens het niet toekennen van een patent en mislopen van verwachte winst.

Phillip Morris - Uruguay en Australië. Tegengaan van roken scheelt Phillip Morris toekomstige inkomsten. Wil 2 miljard schadevergoeding van Uruguay.

Gevolgen voor de landbouw

- Regulering landbouwgif in Europa is bedreiging voor Amerikaanse export van landbouwproducten,
- Toelating gentech,
- Toelating hormoonvlees, chloorkippen,
- Octrooien op gewassen. Verschuiving van kwekersrecht naar octrooirecht,
- Stimuleren/promoten lokale, fairtrade of biologische consumptie wordt lastiger.

Relevant gegeven: groot verschil tussen de VS met zeer grote boerenbedrijven en de EU met nog steeds veel meer kleinere boeren.

Duidelijke lobby van Monsanto via o.a. Croplife.

Waar doen ze het allemaal voor?

In de ambitieuze voorspelling gaat het om 0,48% extra BNP. 545 euro per huishouden. Joehoe!

Maar dit gaat over 10 jaar. Per jaar is het dus slechts 0,05%. Statistisch te verwaarlozen en dan is dit nog het 'optimistische' scenario.

Er zijn ook nog kosten: transitie arbeidsmarkt en lagere belastinginkomsten, betaling ISDS boetes.

Kijkt alleen naar economische groei. Maar waarom willen we dat eigenlijk?

Tijd voor een andere economische ontwikkeling en een duurzame en sociale samenleving.

Conclusie

Wat men met TTIP probeert te bewerkstelligen is ongeveer het tegenovergestelde van de duurzame landbouw en voedselsoevereiniteit die ASEED en vele anderen voorstaan.

TTIP = Totalitarian Trade & Industry Powertrip

Stop TTIP!

Meer info: www.aseed.net/ttip

Discussie:

Wat gaan we doen om deze zadenwet en TTIP te stoppen?

- ..
- ..
- ..

Discussie: Alternatieven of protest?

- March Against Monsanto ... Wat schiet je er mee op?

Discussie: Alternatieven of protest?

- March Against Monsanto ... Wat schiet je er mee op?
- Onderzoek, volgen proces
- Bewustwording
- Opbouwen alternatieven. Vooral positieve boodschap
- Of focus op protest..

